

A1.17 Gotowanie i pieczenie

- Basic ingredients for cooking
- Expressing obligations

Cebula	<i>(onion)</i>	Olej	<i>(oil)</i>
Czosnek	<i>(garlic)</i>	Pieprz	<i>(pepper)</i>
Cukier	<i>(sugar)</i>	Przepis	<i>(recipe)</i>
Gram	<i>(gram)</i>	Sól	<i>(salt)</i>
Jajko	<i>(egg)</i>	Ziemniaki	<i>(potatoes)</i>
Kilogram	<i>(kilogram)</i>	Domowy	<i>(homemade)</i>
Litr	<i>(liter)</i>	Gotowy	<i>(ready)</i>
Mąka	<i>(flour)</i>	Gotować	<i>(to cook)</i>
Mięso	<i>(meat)</i>	Kroić	<i>(to cut)</i>

1. Dialogue: „Kocham gotować” – jeden z najpopularniejszych kanałów kulinarnych na polskim YouTube (QR: Audio)

Czesław: Wczoraj zrobiłem pierogi.	<i>(Yesterday I made pierogi.)</i>
Celina: Ooo, serio? Sam je robiłeś?	<i>(Ooo, really? Did you make them yourself?)</i>
Czesław: No jasne.	<i>(Of course.)</i>
Celina: Z czym były?	<i>(What were they filled with?)</i>
Czesław: Z ziemniakami i białym serem. Trochę cebuli, trochę czosnku — klasyka.	<i>(Potatoes and white cheese. A bit of onion, a bit of garlic — a classic.)</i>
Celina: Haha, brzmi dobrze. A ciasto?	<i>(Haha, sounds good. And the dough?)</i>
Czesław: Normalne: mąka, jajko, sól i odrobina oleju.	<i>(Basic: flour, an egg, salt and a little oil.)</i>
Celina: Dużo roboty?	<i>(A lot of work?)</i>
Czesław: No, trochę. W sumie pięć godzin.	<i>(Well, a bit. About five hours in total.)</i>
Celina: O! To bardzo długo.	<i>(Oh! That's quite long.)</i>
Czesław: Trochę się nie wyspałem, ale było warto.	<i>(I didn't get much sleep, but it was worth it.)</i>

- Z czym były pierogi Czesława? *(What were Czesław's pierogi filled with?)*
 - Z ziemniakami i białym serem.
 - Z cebulą i solą.
 - Z mięsem i pieprzem.
 - Z cukrem i mąką.
- Ile czasu zajęło Czesławowi robienie pierogów? *(How long did it take Czesław to make the pierogi?)*
 - Jedna godzina.
 - Pięć minut.
 - Dwie godziny.
 - Pięć godzin.

1-a 2-d

2. Grammar: Expressing necessity using "trzeba"

„Trzeba” is an impersonal form that expresses necessity, an obligation, or a duty to perform an action.

Forma (Form)	Przykład (Example)
trzeba + bezokolicznik (<i>trzeba + infinitive</i>)	Trzeba iść do biura (<i>You have to go to the office</i>)
nie trzeba + bezokolicznik (<i>nie trzeba + infinitive</i>)	Nie trzeba płacić. (<i>You don't have to pay.</i>)

- Do zupy _____ dodać sól i pieprz. (*You need to add salt and pepper to the soup.*)
 a. trzebaś b. trzeba c. trzebaś d. trzebaś
- Na sałatkę _____ kupować mięsa. (*You don't need to buy meat for the salad.*)
 a. nie potrzebuje b. nie trzeba c. nie trzemba d. nie trzeba kupuje
- Przed gotowaniem _____ umyć ziemniaki. (*Before cooking, you need to wash the potatoes.*)
 a. trzeba b. trzeba c. trzebać d. muszę
- Do ciasta trzeba _____ kilogram mąki i trzy jajka. (*For the batter you need to take one kilogram of flour and three eggs.*)
 a. weź b. wziąć c. wziąłem d. wziąć

1. trzeba 2. nie trzeba 3. trzeba 4. wziąć

3. Exercises

1. Match each beginning with its correct ending.

1. Dziś wieczorem gotuję zupę	a. dodawać cukru ani pieprzu.
2. Do naleśników trzeba dodać	b. mąkę, jajko i mleko.
3. Na obiad gotuję mięso	c. i kroję cebulę oraz czosnek.
4. W tym przepisie nie trzeba	d. i ziemniaki w osolonej wodzie.

1-c: Tonight I'm making soup and I'm chopping an onion and some garlic. **2-b:** For the pancakes you need to add flour, an egg, and milk. **3-d:** For dinner I'm cooking meat and potatoes in salted water. **4-a:** You don't need to add sugar or pepper to this recipe.

2. Recipe for the office lunch (QR: Audio)

Fill in the gaps: domowy, trzeba, mięso, mąkę, czosnku, ziemniakami, sól, pieprz, cebulę

W piątek w biurze przygotowujemy (1) _____ obiad. Gotujemy prostą zupę i piecemy (2) _____ z (3) _____. Najpierw (4) _____ iść do sklepu. Kupujemy 1 kilogram ziemniaków, pół kilograma mięsa, jedną (5) _____, dwa ząbki (6) _____, (7) _____, (8) _____ i (9) _____.

W kuchni w pracy jedna osoba kroji cebulę i czosnek, druga gotuje ziemniaki. Potem trzeba dodać sól i pieprz. Mięso smażymy na oleju. Na koniec trzeba zrobić mały sos: trochę mąki, woda, sól i pieprz. Obiad jest prosty, ale smaczny. Koledzy z pracy mówią, że domowy obiad jest lepszy niż gotowy fast food.

On Friday at the office we prepare a homemade lunch. We make a simple soup and roast meat with potatoes. First, you need to go to the store. We buy 1 kilogram of potatoes, half a kilogram of meat, one onion, two cloves of garlic, flour, salt and pepper.

In the office kitchen, one person chops the onion and garlic while another cooks the potatoes. Then you add salt and pepper. We fry the meat in oil. At the end, you make a small sauce: a little flour, water, salt and pepper. The meal is simple but tasty. Colleagues say that homemade food is better than ready-made fast food.

(1) domowy, (2) mięso, (3) ziemniakami, (4) trzeba, (5) cebulę, (6) czosnku, (7) mąkę, (8) sól, (9) pieprz

3. Listen to the audio fragments and choose the correct solution. (QR: Audio)

- Co jest konieczne, żeby zrobić ten chleb? (*What is necessary to make this bread?*)
 - Trzeba kroić cebulę i czosnek.
 - Trzeba użyć mąki i soli.
 - Trzeba smażyć mięso na oleju.
- Czego nie ma obowiązku dodawać do zupy? (*What is not necessary to add to the soup?*)
 - Czosnku, bo żona go nie chce.
 - Ziemniaków, bo są już w zupie.
 - Cebuli, bo jest za ostra.

1-b 2-a

4. Choose the correct solution

1. W domu trzeba _____ zupę powoli. (At home you need to simmer the soup slowly.)
a. gotują b. gotujesz c. gotować d. gotuję
2. Wieczorem _____ ziemniaki, bo jutro trzeba (In the evening I cook the potatoes because
zrobić sałatkę. tomorrow we need to make a salad.)
a. gotujesz b. gotować c. gotują d. gotuję
3. W tym przepisie trzeba _____ makaron tylko (In this recipe you only need to cook the pasta
pięć minut. for five minutes.)
a. gotujesz b. gotować c. gotujecie d. gotuję
1. gotować 2. gotuję 3. gotować

5. Roleplay - dialogues (QR: Audio)

a. Planowanie domowego obiadu

- Anna (żona):** Marek, dziś mam czas, chcę ugotować prosty, domowy obiad.
(Marek, I have time today — I want to make a simple, home-cooked dinner.)
- Marek (mąż):** Super, może zupa z ziemniakami, cebulą i czosnkiem?
(Great. Maybe a soup with potatoes, onion and garlic?)
- Anna (żona):** Dobrze, mamy w domu ziemniaki, cebulę, olej, sól i pieprz, ale nie mamy
mięsa.
(Okay. We have potatoes, an onion, oil, salt and pepper at home, but we don't have any
meat.)
- Marek (mąż):** To nie problem, możemy zrobić zupę bez mięsa, ale potrzebujemy litr mleka
do zabielenia.
(That's fine — we can make a meatless soup, but we'll need a liter of milk to make it
creamy.)

1. Co Anna chce ugotować na obiad?
-

b. Zakupy do przepisu na ciasto

- Klient:** Dzień dobry, mam przepis na domowe ciasto i muszę kupić mąkę, jajka i cukier.
(Good morning. I have a recipe for a homemade cake and need to buy flour, eggs and sugar.)
- Sprzedawczyni:** Dzień dobry, do ciasta często bierzemy kilogram mąki i pół kilograma cukru.
(Good morning. For a cake we often use one kilogram of flour and half a kilogram of sugar.)
- Klient:** Dobrze, poproszę kilogram mąki i pół kilograma cukru, jajka już mam w domu.
(Alright, I'll take one kilogram of flour and half a kilogram of sugar — I already have eggs at home.)
- Sprzedawczyni:** W porządku, a czy chce pan też olej? Często jest potrzebny do pieczenia.
(Okay. Would you also like some oil? It's often needed for baking.)

1. Jakie trzy składniki do ciasta wymienia klient?
-

6. Practice in pairs or with your teacher. (QR: A1+)

1. Jesteś w biurze. Kolega prosi o prosty przepis na domowy obiad. Powiedz, co gotujesz i jakie są podstawowe składniki w przepisie. (Użyj: przepis, domowy, mięso / ziemniaki)

2. Jesteś w sklepie spożywczym. Chcesz upiec ciasto i nie widzisz produktu na półce. Zapytaj sprzedawcę, gdzie jest potrzebny składnik. (Użyj: mąka, cukier, przepraszam)

7. Writing: WhatsApp (QR: A1+)

Cześć! Tu Ania

Robimy dziś wieczorem pierogi u mnie. Ja mam **mąkę** i **jajka**, ale nie mam **cebuli** ani **ziemniaków**. Możesz kupić te rzeczy po pracy?

Trzeba też wziąć **sól** i trochę **oleju**. Napisz, o której chcesz być i czy wolisz pierogi z **mięsem** czy z **ziemniakami**.

Write an appropriate response: *Mogę kupić... / O której mam być? / Trzeba jeszcze...*

Important verbs

Gotować (to cook)

Czas teraźniejszy

ja	gotuję
ty	gotujesz
on/ona/ono	gotuje
my	gotujemy
wy	gotujecie
oni/one	gotują